

MSZOSZ Ügyvivők részére

Tárgy:

Az MSZOSZ véleménye a Társadalombiztosítási nyugdíjrendszer átalakításának folyamatáról

(Tervezet)

1. Bevezető – általános vélemények, általános alapelvek:

Az MSZOSZ alapértékei közt szerepel, hogy a nyugdíjrendszer átalakítása során a szerzett jogok, jogosultságok nem sérülhetnek, valamint a nyugdíjasok életminőségének romlása, megélhetésük biztonságának veszélyeztetése nem lehet tárgyalási alap. Továbbá olyan nyugdíjrendszer kialakításában vállalunk partnerséget, mely legalább egy emberöltőre készül, és a befizetők képviselőinek ellenőrzése is biztosított.

A nyugdíjassza hosszú távú stabilitásának megteremtése érdekében az MSZOSZ kizárólag olyan átalakításokat tud fogadni, melyek nem járnak együtt a munkavállalók terheinek növelésével, és a várható nyugellátások összegének csökkentésével.

Jelenleg is folyó radikális, és ellentmondást nem tűrő, centralizált törvénykezési morál súlyos és visszafordíthatatlan károkat okoz a társadalomnak. A nagy szociálpolitikai rendszerek egyeztetés és konszenzus nélküli, valamint időbeli átmenetek nélküli megváltoztatása nem csak a szakemberek, elemzők, vagy épp a magyar társadalom, de egész Európa bizalmát rengetik meg hazánk iránt.

2. Vélemény a magánnyugdíj rendszer felszámolásáról:

Az MSZOSZ a magánnyugdíj-pénztári ág felszámolásának folyamatával több szempontból sem tudott azonosulni. Egyrészt a „szabad választás” sérült azzal, hogy a pénztárban maradók elveszítik jövőbeni jogosultságaikat, további szolgálati időket nem szereznek a Társadalombiztosítási rendszeren belül, holott a munkáltatók által a munkavállalók után befizetett 24% továbbra is kötelezően az állami nyugdíjasszába megy.

A kormányzat ezáltal szembement az egyéni döntés szabadságával, hiszen ez nem volt „választási lehetőség”. A döntéseket nélkülünk hozták, és a szakszervezetek semmilyen módon nem voltak részesei ennek a „reformnak”.

A magánnyugdíj-pénztárakban maradtak esetében az **MSZOSZ határozott elvárása**, hogy **vissza kell állítani a jogosultságokat**. Az érintett munkavállalók utáni munkáltatói járulékbefizetés miatt megalapozott elvárás, hogy egy arányos beszámítás, valamint ennek alapján megállapított nyugellátás a jövőben is biztosítva legyen számukra.

Többek közt ezen elvárások, kötelezvények kiküszöbölése ihlette a kormányt arra, hogy tervbe vegye a munkáltatói járulékok először hozzájárulássá, majd legutóbb már adóvá alakítását.

3. Vélemény az egyéni számlás rendszer bevezetéséről:

A kormány elképzelése (Nemzeti Nyugdíjpolitikai Konceptió tartalmazza), hogy 2012-től élesíti az egyéni számlás rendszert, melyen **virtuálisan** tartják nyilván a biztosítottak befizetéseit. Tudható, hogy a számlákon (a jövőbeni nyugellátásokat megalapozandó) csupán a munkavállalói befizetéseket tartanák nyilván, a munkáltatói résszel itt sem számolnának.

„Ez az egyéni számla az **egyéni járulékfizetők** által **ténylegesen befizetett**, nyugdíjjogosultságot teremtő járulékokat tartaná nyilván, és valamely alkalmasan megválasztott mértékkel jelenértékűvé alakítaná (valorizálná) azokat. A tényleges nyugdíjakat nyugdíjba vonuláskor az e számlán lévő valorizált egyenleg és a nyugdíjba vonuló várható hátralévő élettartama alapján határoznák meg.”
Forrás:Nemzeti Nyugdíjpolitikai Koncepció 2011.

Az MSZOSZ minden lehetséges fórumon kiemelte, hogy az egyéni számlás rendszer kialakítása mellett áll oly módon, ha a számlákon tőkésített felhalmozás is történik (mny-p-i felhalmozott magánvagyon), és a járulékokat a piaci szereplők helyett egy állami vagyonkezelő kezeli. De ahelyett, hogy a kormány, egy felelős és átgondolt, - a magánpénztárak vagyonából - befektetési politikát követne, és a tőke által megtermelt hozamokból törlesztené az államadósságot, - miközben a tőke megmarad, ezáltal tartósan erős likviditási háttérrel biztosítana a rendszernek -, a virtuális számla elvét követi, és alárendeli az azonnali pénzügyi szükségleteinek az észszerűséget és a jövőbeli stabilitást.

Mindezen irányok ismeretében a munkáltatói járulékokat is adóvá kívánják átalakítani, hiszen a jövőbeni nyugdíjjogosultság szempontjából a munkáltatói befizetéseknek nem szánunk szerepet.

4. Vélemény a járulékok adóvá alakításáról:

A járulékok adóvá alakításával a kormányzat végérvényesen eltörli a járulérendszerrel együtt járó kötelezvényeit, ezáltal nem tartozik jövőbeni váromány szolgáltatásával a befizetések után.

A járulékok adóként történő beszedésével megteremti a lehetőségét - címkézetttség nélkül - a költségvetés folyó kiadásainak fedezésére.

A kormányzat politikája minden tekintetben fiskális szempontokat követ, és az államadósság csökkentés eszméjének rendeli alá mindent, még Magyarország nagy ellátórendszereit is.

Az MSZOSZ határozottan elutasítja ezt az átalakítást, és elvárja, hogy a jövőben is a munkáltatói járulékok az állami nyugdíjrendszer szerves részeként kizárólag nyugdíjkiadásokra fordítódjanak.

5. Vélemény az új alaptörvényről:

Magyarország alaptörvényéből tudatosan felépített stratégia részeként kimaradt a társadalombiztosítás fogalma, valamint az a kötelezvény, miszerint az állampolgárnak joguk van a szociális biztonsághoz, és idős korukban a megélhetésüket biztosító ellátáshoz.

Ez a tény is alátámasztja az MSZOSZ véleményét, miszerint a mai politikaformálók nyíltan az állam szociális védelmi szerepének radikális csökkentését, a társadalombiztosítás rendszerének tudatos leépítését, ezáltal az emberek kiszolgáltatottságának növelését tűzték ki célul.

6. Vélemény T/4663. Számú törvényjavaslatról, azaz a korhatár előtti nyugdíjak megszüntetéséről:

A jelenlegi intézkedések, melyek 2012-től megszüntetik a korhatár előtti nyugdíjazás lehetőségeit, eltörlik a korengedmény intézményét, megszüntetik a szolgálati nyugdíjakat, mind-mind ismételten a szakszervezetekkel/konföderációk szakértőivel történő egyeztetéseket kikerülve, véleményünket figyelmen kívül hagyva történnek ma Magyarországon.

Az **MSZOSZ** Szociálpolitikai és Társadalombiztosítási Bizottsága az elmúlt években folyamatosan egy olyan szakértői bizottság, valamint **konzultatív munkacsoport felállítását javasolta** a korai

nyugdíjazási formák átalakítására, melyben egyaránt részt vesznek a foglalkozás-egészségügyi, munkavédelmi, valamint mentálhigiénés szakértők mellett a munkavállalói érdekképviseletek szakértői is. A munkacsoport célja elsősorban a kompromisszumokon nyugvó, széles társadalmi támogatottságot adó nyugdíjreform folyamat kidolgozása lett volna.

A korhatár előtti nyugdíjazási formák megszüntetése az érintett korosztályok mentális, fizikai és egészségi állapotát figyelmen kívül hagyva megy végbe, és a magas szolgálati idővel rendelkezőket a jövőben kizárja a rugalmas nyugdíjba vonulás lehetőségeiből.

A szolgálati nyugdíjak szolgálati járandósággá alakítása együtt jár az ellátások SZJA-val történő csökkentésével is, mely az egységes nyugdíjformula kidolgozásának elveivel ellentétes, és diszkriminatív aggályokat vet föl.

A visszamenőleges hatályú törvénykezés itt is megjelenik, például az átminősítésekben, a munkaerőpiacra történő visszaterelésben, vagy épp a kereseti korlátozás kiterjesztésében a 2008 előtt korai nyugdíjba vonultakra.

Nincs fogadó készség sem az ész érvekre, sem a szakmai vitákra, fórumokra, mert a mai törvényalkotás nem erről szól. Az **MSZOSZ több javaslatot is készített** a rendszer igazságosabbá, átláthatóbbá és finanszírozhatóbbá tétele érdekében is.

A **korkedvezmény intézményrendszerének** felszámolásával nem szűnnek meg az egészségkárosító, veszélyes és ártalmas munkakörök, munkafeltételek, azonban a kompenzációsul szolgáló ellátási forma hiányával ismételten a munkavállalók kiszolgáltatottsága, alárendeltségi szerepe nő. Az MSZOSZ a korkedvezmény intézményének felülvizsgálatát, valamint a megváltozott körülményekhez is igazodó, hosszútávon fenntartható rendszerének kidolgozását várja el.

A többműszakos munkarend egészségkárosító hatását több tanulmány, kutatás is igazolja (pl. VDSZ tanulmány műszakos munkarend következményei), így az MSZOSZ kezdeményezi a korkedvezményes munkakörök közé történő beemelését.

A tervezet az átmeneti bányászjáradékra való jogosultság tekintetében különválasztja a földalatti valamint föld feletti munkavégzést. Az MSZOSZ határozottan kiáll valamennyi bányászati tevékenységgel foglalkozó munkavállaló szerzett jogainak megtartása mellett.

Mint az az előterjesztésből ismeretes a kormányzati akarat a „nők 40” ellátási formát meg kívánja tartani a jövőben is (teljes öregségi nyugdíj korhatárra tekintet nélkül!), ezért az **MSZOSZ az előrehozott nyugellátások helyett a férfiak esetében továbbra is javasolja** a magas szolgálati időhöz igazított, korhatártól független nyugdíjba vonulás feltételeinek megteremtését is.

A korengedmény átalakítására is tettünk javaslatot.

Az MSZOSZ szakértői egyeztetéseken, OÉT szakbizottsági ülésein kiemelte, hogy a jövőben el tud fogadni egy olyan intézményi keretet, struktúrát, ahol a nyugdíjrendszer helyett a foglalkoztatás rendszerében, a nyugdíjkassza helyett a **foglalkoztatási alap kezelésében megvalósítva** - ezáltal ténylegesen is a foglalkoztatáspolitikai eszközöként alkalmazva – működtetnénk tovább a korengedményt. Az MSZOSZ javaslatát több körben mind a 3 oldal szakértői is támogatták, valamint a nyugdíjrendszeren kívüli továbbműködtetés elve a Nemzeti Nyugdíjpolitikai Koncepcióban még

szerepelt, de ma már világos, hogy a kormány nem kívánja a rendszert – még átalakításokkal sem - fenntartani.

A 2012. Januártól életbe lépő változások a civil korai nyugdíjak esetében: (előrehozott, csökkentett előrehozott, korengedmény, koredvezmény)

Lásd: táblázat

	Előrehozott nyugdíj	Csökkentett összegű előrehozott nyugdíj	Korengedményes nyugdíj	Korkedvezményes nyugdíj
Az ellátás megállapításának határideje:	2012. december 31.	2012. december 31.	2011. december 31.	2012. december 31.
Jogosultság megszerzésének határideje:	2011. december 31.	2011. december 31. Vagy az 1953-ban született nők esetén 2012. december 31.	2011. december 31. (2012-re áthúzódó magállapodás nem köthető.)	2012. december 31.
Jogszerzésre való további lehetőség	Nincs	2012. december 31. (1953-a nők esetén)	Nincs	2012. december 31.
Ellátás fajtája 2012-ben	Korhatár előtti ellátás	Korhatár előtti ellátás	Korhatár előtti ellátás	Korhatár előtti ellátás
Ellátás összege	Megegyezik a nyugdíj összegével, Szja-t nem vonnak belőle.	Megegyezik a nyugdíj összegével, Szja-t nem vonnak belőle.	Megegyezik a nyugdíj összegével, Szja-t nem vonnak belőle.	Megegyezik a nyugdíj összegével, Szja-t nem vonnak belőle.
Az ellátás alanyai	1950-ben vagy ezt követően születettek, akik már eddig is részültek korhatár előtti nyugdíjban, vagy 2011-ben jogot szereznek rá.	1950-ben vagy ezt követően születetteknek a már megállapított ellátás továbbfolyósításával, vagy akik 2011-ben jogot szereznek rá. Azok az 1953-ban született nők, akik 2012. december 31-ig legalább 37 év szolgálati időt szereznek.	1953-ban születettekkel bezárólag azok, akik korengedményes nyugdíjban részesülnek.	Korkedvezményre 2012. december 31-ig jogot szerzők.

7. Összegzés:

Ma az MSZOSZ tudja, hogy az emberek nem látják, mert nem láthatják a kormányzat hihetetlenül felelőtlen ugyanakkor nagyon is tudatos leépítési stratégiáit, tisztogatási eszközeit.

A kormányzati javaslatok minden szakmaiságot nélkülöznek, csupán a rövidtávú öncélok vezérlik, és lépéseik hosszú távú hatásaival nem törődnek.

Ki kell mondani, hogy ma a társadalmi szolidaritás totális szétverésével állunk szemben. Az állam magára hagyja a polgárait, és a polgárok csak magukra számíthatnak.

A sorozatos, tudatos, egymásra épülő intézkedések a biztosítási jog, a váromány lehetőségeit törlik el, a magánnyugdíj lenyúlása az alkotmány hozzáigazítása a kormány céljaihoz, a törvények indoklása kizárólag a kormány, s nem pedig a polgár céljait, érdekeit szolgálja.

Valamennyi megkötött szerződést, törvényt felülírnak, saját képükre és hasonlatosságukra formálják az országot, eközben a jövőt élük és életik fel.

A bizonytalanság, a függőség, a jog helyett kötelezőség, a minden szempontból kiszámíthatatlan jövő, a visszamenőleges hatályú törvénykezés jellemzi ma Magyarországot.

A MSZOSZ fel kívánja hívni a polgárok figyelmét a tényekre, a törvénykezés irányaira, a politikai akarat igazi céljaira, hogy az emberek tisztán lássák, és láthassák a mai magyar valóságot.

Budapest, 2011. november 10.

Készítette: Királykuti Míra és Kiss Béla sk.

Határozati javaslat/ állásfoglalás:?